

Fenomén Lada – uznával ho prý i Picasso

Název emise: **Vánoce**

Den vydání: 21. října 2020

Hodnota: **B** (ke dni vydání 19 Kč); č. 1096 (ČP) v archově úpravě, č.1097 (ČP) v úpravě TL pro přitisky

Rozměr známkového obrazu: 23 x 30 mm

Výtvarný návrh: podle námětu Josefa Lady

Druh tisku: plnobarevný OF

Papír: fl-an-OF; **Tisk:** Hradištko, sro.

Tiskové formy: archivní úprava 2x 50 zn.,

PL pro přitisky 4x 9zn. + 12 kuponů se dvěma motivy

Náklad: prvotní náklad 5 mil. ks v archově úpravě, prvotní náklad 144 tis. ks (16 tis. PL) s potištěnými kupony) a prvotní náklad 3 tis. PL s nepotištěnými kupony pro přitisky

FDC: nebyla vydána

Malíře a ilustrátora Josefa Ladu zná – nebo alespoň donedávna znal – u nás každý (jestli to platí i pro současnou školní mládež jsem nezkoumal, možná jsou stěny školních chodeb už vyzdobeny jinak, než tomu bylo za našich mladých let). Jeho nezaměnitelný „dvojezměrný“ způsob výtvarného vyjadřování svou originalitou prý zaujal i slavného Pabla Picassa, což Ladovi životopisci v novinách a časopisech s oblibou zdůrazňují (ale nikde jsem nenašel původní pramen, z

něž to čerpají; ovšem i kdyby to nebyla pravda, je to nepochybně dobře vymyšleno!). Důvod, proč zrovna takhle kreslil a maloval, je prostý – jako batole si poranil oko o tatínkův ševcovský nůž, a tak mu pak po celý život chyběla schopnost prostorového vidění. Hrusický rodák ale tenhle handicap překonal, a

dokonce v jeho důsledku vyvinul zcela osobitý výtvarný styl, díky němuž Ladovy práce poznáme na první pohled. Žádné velké vzdělání v oboru přitom nezískal, ve čtrnácti se krátce učil malířem pokojů, ale nakonec se vyučil knihařem. Tady měl příležitost seznámit se s pracemi řady výtvarných umělců. V sedmnácti publikuje své první kresby a začíná navštěvovat večerní kurzy kreslení. Ve dvaadvaceti se seznamuje s Jaroslavem Haškem, jehož nejslavnější dílo, Osudy dobrého vojáka Švejka, později kongeniálně ilustruje. S Haškem Ladu vázalo skutečné kamarádství, dokonce ho nechával často u sebe přespát v kuchyni na proleženém kanapi v bytě v pražské Dittrichově

ulici. Ladu jen mrzelo, že se Hašek vracel z toulek obvykle až ráno, ale zase mu prý pokaždé něco přinesl a položil spícímu kamarádovi na postel – pomeranč, kousek husy, odleželý syreček, jednou dokonce chciplou koroptev. I když tenhle vztah Ladovi přinesl i řadu nepěkných zážitků, vždycky na Haška rád vzpomínal – a vy můžete taky, dokonce v originále! (jeho vyprávění najdete na internetu v archivu Českého rozhlasu nebo na YouTube).

Lada i Hašek byli už vícekrát připomenuti na našich poštovních známkách, společně, nebo každý zvlášť. Nyní tedy vyšla další Ladova kresba, s vánočním motivem, a dokonce ve dvou tiskových úpravách – jako přepážkový arch o 50 známkách a pak jako přepážkový list s kupony pro přitisky. I když jsou známky v obou úpravách stejné (u jednotlivé známky nepoznáte, z jaké úpravy pochází), pošta na svém webu dala každé samostatné číslo, což považuju za chybu. V katalogu Pofis tedy samotnou známku nejspíš povedeme pod jedním číslem, s poznámkou, že úpravy archů byly dvě (a další číslo vynecháme, abychom se od číslování pošty neodchýlili).

Ofsetový tisk a poměrně vysoký náklad způsobily, že na známkách můžeme najít řadu odstínů, některé do-

konce výrazné (například obloha jasně modrá nebo „zamračená“ červenomodrá).

Nejpoužívanější nominální hodnota B jistě povede k tomu, že známka bude hojně používána na vánoční pohlednice a blahopřání, a ti, kdo budou chtít adresáty obzvlášť potěšit, vylepí ji s kuponem s další Ladovou vánoční kresbičkou. A pokud budou chtít být naprosto originální, nechají si na kupony zhotovit vlastní pěkný přitisk.